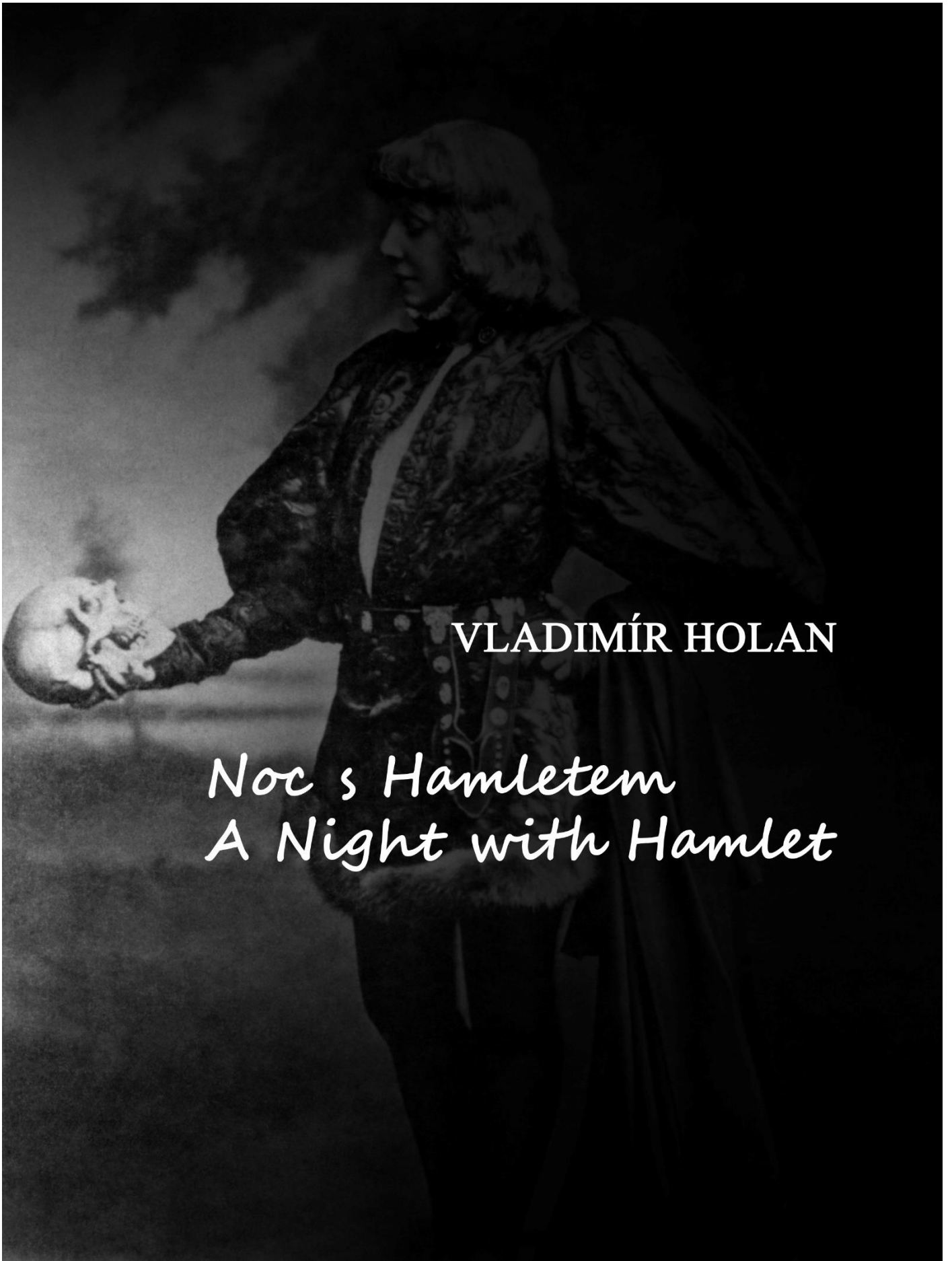

VLADIMÍR HOLAN

Noc s Hamletem
A Night with Hamlet

Vladimír Holan
NOC S HAMLETEM

Menippos: Vidím jenom kosti a lebky bez masa, a ty jsou si většinou podobné.

Hermés: A právě to je to, čemu se diví všichni básníci, těm kostem... A jenom ty, zdá se, jimi pohrdáš.

Menippos: Dobrá, ukaž mi tedy tu Helenu, neboť já bych ji nepoznal.

Hermés: Tato lebka, to je Helena...

LUKIÁNOS

Při přecházení z přírody do bytí
zdi nejsou právě vlídné,
zdi pomočené talenty, zdi poplivané
vzpourou kleštěnců proti duchu, zdi o nic menší,
jsou-li snad dosud nezrozené,
a přece zdi zaokrouhlující už plody...

Poddajná zralost Shakespearova
zve ke zvůli. Její obsah,
který jako úžas měl by být
svátečností, stává se poklesem času
(při možných náznacích jeho nepřítomnosti)
lichvářským úrokem všech bytů,
do kterých se drze nastěhoval režisér.
Jen podvod je tu jistotou. A divák,
předčasně vylezlý jako svatojiřský had,
hřeje se pod žlučí kritiků...
A těm, jakože se odvažují mapovat i touhu,
je lehko, třebaže i oni jsou
prchlivým svědectvím ustavičných hovad...
Ale příroda je vždycky znamením,
které, když není mlčenlivé,
popírá samo sebe. Vždyť i samec,
ten otvírač, cítí měmě jen proto
že duch jde vždycky kupředu
a že se všechno za ním zavírá...

Takový byl i on... Hamlet!
Měl utrženou ruku a večer se valil
prázdným rukávem jeho kabátu
jako pohlavím slepce, které by vykousala hudba...

Příroda sdružovala naše pohrdání městem
se skalní močí podvrácených mechů
při celé zlaté výšce schopnosti
a čekala, až housenka vína se promění v motýla,
ale nedočkala se,
neboť on pohrdal vínem od jistého dne,
kdy z žízně musil otevřít koni tepnu
a pít krev...
To rozhodlo, že připustil džin
a vyloučil zdánlivě nezjevená tajemství,
a jsa mezi sebou a sebou,
přimlouval se za propast.

Vladimír Holan
A NIGHT WITH HAMLET

MENIPPUS: I see only bones and skulls stripped of flesh, many of them alike.

HERMES: These bones that you seem to despise are what all the poets marvel at.

MENIPPUS: But still show me Helen; for I should not recognize her.

HERMES: This is the skull of Helen.

LUCIAN

When crossing over from nature into being,
walls are rather unkind,
walls wet from the urine of talents, walls bespattered
by eunuchs revolting against the spirit, walls no smaller
even though they may not yet be born
and still walls already rounding out the fruit of the womb...

The supple ripeness of Shakespeare
invites malevolence. Its substance,
which like amazement should be observed
with solemnity, becomes as time declines
(with possible hints of time's absence)
a usurious interest on all the apartments
into which a stage-manager impertinently moved.
Only fraud is a certainty here. And the spectator,
having crawled out early like a snake on St George's day,
is basking under the bile of critics...
And these, daring enough to chart even desire,
feel relieved although they too are
a volatile testimony of ever-present brutes...
But nature is always an omen,
which, if it doesn't keep silent,
denies itself. After all, even the male,
that opener, feels mutely only because
the spirit always marches forward,
and everything behind it closes up...

He too was like that... Hamlet!
He had one arm torn off, and evening rolled
through the empty sleeve of his coat
as through a blind man's penis that music might have gnawed out...

Nature was associating our contempt for the city
with the saxatile urine of subverted mosses
at the entire golden height of capability
and waited until the caterpillar of wine would change into a butterfly,
but it didn't live to see it,
for he had despised wine since a certain day
when out of thirst he had to open a horses' artery
and drink the blood...
This determined his concession to gin
and the exclusion of seemingly unrevealed mysteries,
and, being between himself and himself,
he was putting in a word for the abyss.

Hovořil pak už jenom z ní,
i když třeba vyprávěl o jistě světicích,
která neměla už nic, leda bolest
ze vzpomínek na dávného milence,
ale bolest tak malou, že ji snadno skryla
do vykaženého zubu...

Málo záleží,
zda nám do toho sykaly sliny
vytékající z úst spících cvrčků,
stavitelé půlnočních mostů,
stvořené tvořící, které si budovalo dvě hrobky,
přízraky, beroucí mzdu za věštby.
Jenom umění bylo bez výmluvy...
A také život naléhal,
ale naléhal s nebezpečím, že přežijeme,
třebaže bychom chtěli ještě také umřít...

Nebylo spočinutí... Nikde, ani v nevědomí...
Ale byl tu on, Hamlet, který jako Mozart-piják
převrhl Alpy, aby nejméně postavil láhev
na vrzavý schod strachu ze smrti,
on, tak těsně u sebe, že se mezi něho
vešla celá nesmrtelnost...
A skutečně: za jeho přítomnosti
nůž pod ovčí
by nemohl nic podřezat
a cín z roztavených starých křtitelnic
ztavil by se zase do podstatného tvaru.
Ale je úzkost. Byl na ráně věčnosti
a měl ji zahojit. Byl v hrobce otce
a měl být synem dětí... Byl
při svatém duše hudby
a měl být za mzdu nevěstčí
nebo za cenu psa...

Oh, ne že by znal všechno, neboť dobře cítil,
že když se sobectví přezere,
nevyrhne, vytráví a začne znova –
ne že by byl moudrý, jako mezi kamennými
bývá jeden dřevěný sloup –
ne že by byl štitivě se osykalíci
při antické podlaze malované krvotokem žen –
ne že by z lakoty pamatoval na věci poslední
a že by tedy bydlil v hrobce Átreově
kde se z pokladnice vcházelo hned do márnice –
ne že by mu záleželo,
zda křivý krk Alexandra Velikého
narovnal něco v dějinách –
ne, ne, ale já stále vidím jeho škleb
nad lidmi, kterým je-li něco tajemstvím,
je jim i prázdnotou, do které
házejí celou svou vymyšlenou zuřivost...

Už ten, kdo dává, je ještě lakomý...
A přece nevěříme a stále na něco čekáme,
a je možné, že lidé stále na něco čekají,
jen proto, že nevěří... Jsou osvětleni,
ale nevyzařují... Jsou chudokrevní,
ale jako by bez vylití krve nebylo nic,
jsou už zavrženi, ale stále ještě nevyobcování,
jsou zvědaví, a přece stále ještě nenašli zrcadlo,
v němž se Helena-Helena,
prohlížela zespodu-zespodu,

After that, he was speaking only out of it,
even when, say, he talked about a certain female saint
who possessed nothing more but a pain
from memories of her bygone lover,
yet a pain so tiny that she could easily hide it
inside a rotted out tooth...

It matters little
whether we were hissed upon by the saliva,
running out of the mouths of sleeping crickets,
the master builder of midnight bridges,
the created creating, who was building two tombs for itself,
the phantoms, taking a wage for prophecies.
Only art was without excuse...
And life too was pressing,
but it was pressing under the danger that we would survive,
even though we might still also wish to die...

There was no repose... Nowhere, not even in the unconscious.
But he was here, Hamlet, who, like a Mozart-tippler
toppled the Alps to hesitantly place a bottle
on the creaking stairstep of his fear of death,
he, so close to himself that between him
the whole of immortality could fit...
And indeed: in his presence,
the knife under the sheep
would not be able to slit anything,
and the tin from melted old baptismal fonts
would cast itself back into its fundamental form.
Yet, there is angst. He was exposed to eternity
and had to heal its wound. He was in the tomb of his father
and had to be a son of the children... He stood by
what's sacred in the soul of music
and had to exist on a harlot's wage
or the price of a dog...

Oh, not that he would know everything, for he sensed well
that when selfishness stuffs itself,
it does not throw up, it digests and starts up again—
not that he would be wise, as one wooden column
tends to be among those of stone—
not that he would queasily hissed at himself
near an ancient floor painted by the bloodflow of women—
not that out of avarice would he recall final things
and thus would dwell in the tomb of Atreus, where
one entered the morgue straight from the treasury—
not that it would matter to him
if the crooked neck of Alexander the Great
straightened out something in history—
no, no, but I still see his grimace
over the men for whom if anything is a mystery
it is also an emptiness, into which
they hurl all their emasculated ferocity...

Already the one who gives is still stingy...
And yet we do not believe and are always waiting for something,
and it's possible that people are always waiting for something
only because they do not believe... They are enlightened,
but they don't radiate... They are anaemic,
but as if without bloodshed there would be nothing,
they are already condemned but still not excommunicated,
they are curious, yet still haven't found the mirror
in which Helene-Helene
looked at herself from underneath-underneath,

ba jsou tak hluchí, že by rádi slyšeli,
hlas Pána Krista na gramofonové desce...

A přece zatím všechno, všechno zde
je zázračné jen jednou:
jen jednou krev Ábelova,
která měla zničit všechny války,
jen jednou neopakovatelnost a nevědomí dětství,
jen jednou mladost a jen jednou zpěv,
jen jednou láska a současně být ztracen,
jen jednou všechno proti dědičnosti a zvyku,
jen jednou rozvázání smluvených uzlů, a tedy osvobození,
a jen jednou tedy podstata umění,
jen jednou všechno proti žaláři,
ledaže by sám Bůh chtěl na této zemi
vystavět si dům...

— — — — —
Přes zeď se přehýbala zeleň
a vrhala v cestu hloh své zvědavosti.
Okno otevřelo vítr, který průvanil:
To vaše dění mnoho je a není,
však dění s bytím: zázrak k závidění!
Noc kouřila dějiny, jedla smažená křídýlka
uřezaná z kotníků Merkura
a zapíjela to
potem varhaníka u Svaté Tragedie...
„Jen když se smíříš se smrtí,“ řekl Hamlet,
„pochopíš, že všechno pod sluncem je skutečně nové...
Naše tělo není plátěný hangár,
jehož plátno by bylo na ústřížky...
Ale naše podvědomí chytračí... I když snad nezištně
dáváme almužnu, sobě prospíváme!
Tak také soulož z omylu... Ale ne!
Tápající pohlaví vztahů nemůže u lidí nic
než býti v nich bez nich... Jenomže
játra milování leží v hříchu.
Tak si připomeneš podle napětí
tělesného zneuctění i trest ducha...
Není nám dobře ani u spících,
neboť nevíme, kde se zastaví,
zatímco my jsme utkvěli...
Pováží-li člověk, jak náhle těžká je kočka,
když je mrtvá, zatímco někdo
vydrží po celý den střílet vrabce!...
Ale ano, je stud muže a je stud ženy.
Muž nemůže už ani vidět vat.
A žena? Za sucha sotva zrozená,
už pochlebuje líjáku...”

Po chvíli Hamlet dodal: „To dětem nikdy nestačí odpověď...
Hrajou si například se skříní tajemství
a odnesou nakonec ten její klíč do sebe.
Nebo stůňou a tajně otvírají dopisy
vězněného básníka, který si v žaláři
platíval zvláštní světničku jen tím,
že dopis otevřely právě ony...
Nebo stůňou a vidí ve snách ohnivý sloup
a křičí: to je prut, žíla boží!
Nebo stůňou a nejde jim z mysli
ta ustavičná ruční práce žen,
která jako by chtěla ohřát právě je,
zapřísti muže nebo ucpat sebe...
Nebo jsou zdravý! Vzácná to chvíle,
kdy se zdá, že ukrojený chléb není nikoho...

and they are even so deaf that they would like to hear
the voice of Christ the Lord from a gramophone record...

And yet everything, everything here
is miraculous only once:
only once the blood of Abel
which was to wipe out all wars,
only once the unrepeatability and unconsciousness of childhood,
only once youth and only once singing,
only once love and at the same time being lost,
only once everything against heredity and habit,
only once the untying of agreed-upon knots and hence liberation
and thus only once the essence of art,
only once everything against prison,
unless the very God wanted, on this earth,
to build a house for himself...

— — — — —
Over the wall the greenery was arching
and casting the hawthorn of its curiosity in the road.
The window opened the wind, which draughted through:
Those affairs of yours are either light or heavy,
but affairs with life: a miracle to envy!
The night smoked history, ate the roasted winglets
cut from Mercury's ankles,
and washed it down
with the sweat of the organist at Ste Tragedy's...
“Only when you reconcile yourself to death,” said Hamlet,
“will you fathom that everything under the sun is truly new...
Our body is not a hangar made of canvas,
the linen of which would be good for cuttings...
But our subconscious plays games... Even if we may be
giving alms unselfishly, it's we who benefit!
The same for copulation by mistake... But no!
The fumbling sexuality of relationships achieves in people nothing
than to be inside them without them... However,
the liver of lovemaking lies in sin.
So the tension of bodily profanation will remind you
also of spirit's punishment ...
We don't feel comfortable even close to those who are asleep,
because we don't know where they will stop
while we are stuck...
If a man weighs up how heavy a cat suddenly becomes
when it is dead, while someone
holds on shooting sparrows the whole day!
But yes, there is a man's shame and a woman's shame.
A man cannot bare to look at a cotton pad any more.
And a woman? Barely born during a dry spell,
she's already flattering the downpour...”

After a while Hamlet added: “For children, an answer is never enough.
For example, they play with a cabinet of secrets
and end up carrying off its key in themselves.
Or they are ailing and are secretly opening the letters
of an imprisoned poet, who, while in jail,
used to pay for a special little room only by
being it they themselves who opened the letter...
Or they are ailing and see in dreams a pillar of fire
and cry: it's an osier, the God's vein!
Or they are ailing and can't rid their minds
of that ever-present handiwork of women,
which as if it had wanted to warm just them,
or to entangle a man, or to wad itself up...
Or they are healthy! What a precious moment
when the sliced bread seems to belong to no one...

To potom vyjdou třeba ze stodoly
a bezděky rozšlápnu poslední zrno z loňské úrody,
aby hned nato byly pokoušeny ještě jaksi navíc
nasadit na lebku ohně zlatou paruku stohu...
Jsou plny života jako kůň,
který cítí jezdce ne jako cizí bytost,
ale jako svoji myšlenku... Jásají, křičí,
jsou spolu už rok a nelitují toho,
mají mocný kazijed na všechno, co není zázrak –
všechny skvrny jsou jenom ty blátivé
na nových šatech, a ty se brzy vymnou...
Děti! Už našly pravá jména, jen vyslovit je nyní!”

Přerušil jsem ho řka, že vypadá
jako lom na mlýnský kámen.
Napijte se, Hamlete, povídám! chcete to dohromady
s pecí, tím rozumem statku,
nebo s vášní světových stran krve?
Ale on se neurazil a řekl: „Pö-pa!”
Co? pravím, a on odvětil:
„To si tak říkají Tibeťané!”
a pokračoval: "Panny, ach ano,
ty vědí, kdy stůně strom!... Ale já poznal trestance.
Stačí si představit u některých z nich
obrovité zadnice, tak ohromné jen proto,
že stále kvapící vzpomínka na týž zločin
nutí je k beznohému dřepění,
ledaže by byly naběhlé častým mrskáním,
neboť páchnou dehtem...
,Nejela tramvaj!’ praví žena. A muž
odpovídá: ,Horší je, když se zpozdí loď’,
totiž ty, která jako loď zanecháváš
v sobě pod sebou ustavičnou čáru...’
Ano... Kdežto panny, ano,
ty vědí, kdy stůně strom... A ovíjení mužských roubů
se vždycky děje plátnem jejich nevinnosti,
i když už chodí v punčochách z chlupů nevěstek...

Víte, svoboda je vždycky rodná
s *dobrovolnou* chudobou...”

— — — — —
Noc přesahovala noc... Náchylná k zemi
nebo náhrobní do všeho,
co právě dělali živí i mrtví...
Živí se možná ostýchali a byli drzí...
A mrtví byli ne úmyslně, ale dědičně
nebo mstivě závistiví...
Pochopil jsem to, když Hamlet, netuše mé myšlenky,
pravil: „Co nás nyní jen obklopuje, *zavalí nás jednou*...
Byl jsem kdysi u požáru...
Nesčíslný plamen stačil, abych si všiml
jediného kloubu z celé ruky přítomného baštýře
a abych musil myslet na kostlivé řezbářství
ničeho po ničem...
Ale vlasy z oběšence
jsou ještě nedůtklivější, protože *hebké* na páteř,
a nemají se k bytí o nic víc
než k chlupům poznání.
Ale ještě prostornější
pro třesoucí se chinin Elsinoru
byl zvuk stříhaných nehtů na noho Ofélie...
Znáte...”

Ne, neznám, řekl jsem... Ale zrovna teď

Then they walk out, let’s say out of a barn,
and unwittingly tremple the last kernel from last year’s harvest
so that right after they might be tempted even somehow more
to place the golden wig of a haystack on a skull of fire.
They are full of life as a horse
who feels the rider not as a strange creature
but as his own thought... They rejoice, they shout,
they’ve been together for a year and don’t regret it,
they have a potent antidote for anything that is not a miracle—
all stains are only those of mud
on their new dresses, and these will be soon wrung out...
Children! They’ve already found true names, just to voice them now!”

I interrupted him, saying that he looked
like a quarry for millstones.
Have a drink, Hamlet, I say! Do you wish to have it together
with the stove, that horse-sense of a farm,
or with the passion of the cardinal points of blood?
But he wasn’t offended and said: “Pö-pa!”
What? say I, and he replied:
“That’s how Tibetans call themselves!”
and went on: “Virgins, oh yes,
they know when a tree is ailing!... But I have met convicts.
It’s enough to imagine that some of them have
huge buttocks so enormous only because
the constantly rushing recollection of the same crime
forces them into a legless squatting,
unless they might have become swollen from frequent flogging,
for they reek of tar...
‘The tram didn’t come!’ says the woman. And the man
answers: ‘It’s worse when a ship is late,
namely you who, like a ship, leave
within you under yourself an uninterrupted line...’
Yes... Whereas virgins, yes,
they know when a tree is ailing... And the twining of male grafts
happens always with the cloth of their innocence even though
they already walk around in stockings of strumpets’ hair.

Freedom, you know, is always akin
to *self-imposed* poverty...”

— — — — —
Night was overreaching night... Inclined to earth
or sepulchral into everything
that both the living and the dead were just doing...
The living might have been shy and impudent...
And the dead were—not intentionally, but hereditarily
or revengefully—envious...
I comprehended it when Hamlet, not intuiting my thoughts,
said: “What merely surrounds us now *will one day cave us in*...
Once I was at a fire...
The countless flare was enough for me to notice
one single knuckle on the whole hand of an attending fish-warden
and to be compelled to think about the craft of bone-carving
of nothing upon nothing...
But the hair of a hanged man
is even more fussy, because *fluffy* on the spine,
and it is to being none the more
than to the body hair of knowledge.
But even more spacious
for the quivery quinine of Elsinor
was the sound of nails being clipped from Ophelia’s feet.
You know...”

No, I don’t know, I said... But right now,

čekám hosty! dodal jsem podrážděn přesvědčením,
že miluje vlastní neštěstí...

Ale on se opět neurazil a pokračoval:
„Querer la propia desdicha... Ale to,
co rozechvívá matku,
roztřískalo by koráby na moři...
Ostatně... Není-li Boha,
není-li andělů a není-li po smrti už nic,
proč ctitelé nicoty
neuctívají právě je, je nejsoucí?
Pocítil jsem to kdysi
při lovu na bělozory... Stoupá to také
z čínských hrobů... A kameny Mojžíšovy
nemluví o jiném... Ale my z pokory naruby
nebo z pýchy dosud nejasné,
protože teprve sešívající měchy,
raději políbíme chrta mezi oči a koně na kopyto,
a když vejdem do knihovny, nemáme strach...
Při lovu na bělozory cítil jsem rytmus,
u kamenů Mojžíšových pohyb,
u čínských hrobů rytmický souzvuk
a u Ainů bohy blízké, daleké, lehké a těžké...
Ostatně, to je ta chvíle,
kdy stále ještě čekáš hosty
a oni už tu jsou, neboť přišli dřív...
Ano, vidět se navzájem a moci hovořit
a cítit důvěřivé teplo
a srdeční tep tak pravdivý jako jehla Rembrantova,
když jsme přece každý jinak
(neboť to právě dělají duše),
a navzdor tomu nechytat hada cizí rukou. —

Tryskový motor není pro básníka...
A jakože týž je strom a přec jsou na něm plody,
jež dozrávají předčasně
a jiné v pravý čas a jiné až později:
ne, nelze spěchat ve slovech,
neboť jsme nebyli a nejsme
z útrpného práva lidu
při touze býti člověkem pro člověka!
Účinná láska, víš?... Každodennost je zázračná...

Tím větší báseň, čím větší básník,
nikoliv obráceně!“ dodal a pokračoval:
„A jsi už velký básník, ptáš-li se, s kým se zatratit...
Umění jako dílo, abys nezpýšněl...
Říkám ti, že umění je nářek,
něco pro někoho, nic pro všechny,
neboť už tím, že doufáš, jsi v budoucnosti...
Stále nás něco přesahuje, protože i láska
je jenom část naší jistoty... Atonální harmonie...
A bolest jako trest za to, že i bolest je prchavá...
Nebo je tomu tak, jako by se lidská pomoc,
která by mohla pomoci,
vymlouvala na pomoc boží?
Nevím, ale už *tvarem* některých lidí uvědomil jsem si úměrný
obsah chobotnice...”

— — — — —
Vítr hrdloval komínem... A někde v háji
rozechvívá chlupy na pyji daňka...
A někde v dějinách hnal obžerné koráby Waltera Raleigha,
aby je nakonec rozpáral,
tak jako si tvá matka roztrhla kdysi

I'm expecting guests! I added, irritated by my conviction
that he loved his own misfortune...

But once again, he took no offence and went on:
“Querer la propia desdicha... But that
which makes a mother quiver
would shatter argosies at sea...
Besides... If there is no God,
if there are no angels, and if after death there is nothing left
why don't the worshippers of nothingness
worship these very same, the non-existent?
I felt it once
while hunting tawny eagles... It also rises
out of Chinese tombs... And the stones of Moses
speak of nothing else... We, however, out of humility inside out,
or out of pride not yet clear
because only now stitching up our bellows,
prefer to kiss a greyhound between the eyes and horse on the hoof,
and when we enter a library we are not afraid...
While hunting tawny eagles I felt a rhythm,
at the stones of Moses a movement,
at Chinese tombs a rhythmic harmony,
and at Ainu people the gods, intimate, distant, light and heavy...
Besides, that is the moment
when you are still expecting guests,
and they are already here because they came earlier...
Yes, to see each other and to be able to talk
and to feel intimate warmth
and a heartbeat as true as Rembrandt's needle,
when, after all, each of us is different,
(for *that* is exactly what souls do), and, despite of this,
not to catch a snake with somebody else's hand. —

A jet engine is not for a poet...
And as a tree remains a tree, and some fruit is still on it
that ripens prematurely
and other at the right time and other not until later:
no, one cannot rush in words,
for we were not and we are not
from the people's right of torture
longing to be man for man!
Effectual love, you know?... Dailiness is miraculous...

The greater the poem, the greater the poet,
not the other way!“ he added, then continued:
“And no sooner you ask with whom to be damned, you are a great poet...
Art as workmanship, so you don't become vain...
I am telling you that art is a lament,
something for someone, nothing for all,
for simply by hoping you are in the future ...
Something always overreaches us, for even love
is only part of our certainty... Atonal harmony...
And pain as punishment for also being fleeting...
Or is it so as if human help,
which could be helpful,
were using God's help as an excuse?
I don't know, but through the very *form* of some people I realized
the adequate content of the octopus...”

— — — — —
The wind wrestled with the chimney... And somewhere in a grove,
it undulated the hair on the penis of a fallow deer ...
And somewhere in history it chased the gluttonous argosies
of Sir Walter Raleigh to rip them up in the end,
just as your mother once tore, out of impatience,

z netrpělivosti rukávy při hudbě Wagnerově...
Ale duši, jako sysla z díry, nevyženeš pitím,
neboť i když pomyslíš na tak prsatou,
že řekneš: do foroty – jsi stále ještě bytost,
zastavená v přechodném tvaru okřídlenou nenávistí
mezi mužem a ženou...

Hamlet vpádl: „Salamandr v ohni!“
A potom, smaže semeno z Loga na roztopené
slanině jazyka, sykl:
„To, co napsal básník, *udělá* anděl nebo démon...
Tak se mstí sen za nepřetržitě vědomí!

Dosud stále hledám bezplatnou jídelnu,
jejíž okýnko by nebylo okýnkem
ve dveřích žalární cely, okýnkem,
kterým je žalářovaný pozorován,
okýnkem, které se jmenuje jídášek...
„Kdo nepracuje, ať nejí!“ Ano,
ale co je práce? *Být věrný svému nezištnému údělu* –
nebo být prodavačem odpustků
či horlivým topičem v krematoriu,
zavádět teploměr do konečníku války
nebo musit zpívat při vinobraní
na důkaz, že nejíš hrozny,
prohlížet koním zuby nebo jako kat
trhat chřípí bytostem před popravou,
být leptán octem a žlučí a mstít se na druhých
nebo vypalovat ženám pravý prs,
aby z nich byly dobré lučištnice,
být semenem osudu do klína dějin
nebo citem odsouzeným k dřině
pod šedou Sibiř starých hlav –
nebo i pod ztrátou hrdla přepilovat pouta
a raději si vyloupat oči,
aby neviděly ty dnešní hrůzy,
a přece ještě zaslechly ty dávno mrtvé,
ale svobodné zpěváky?...

Kompoziční síť uloví leda ornament...

Není mi lhostejný
ani jeden krůček a pád
dítěte v kopřivách... I když mu matka říká:
Jdi pro rum do čaje,
ono jde a stále si opakuje: rum do čaje, rum do čaje,
až nakonec zašeptá: čum do ráje...
nene, není mi lhostejný ani jediný pád
dítěte... A přece zlo stoupá
míchou lidstva krvavě poplivanou
jako schody k zubařovi... Je věkovité to zlo
a unavené a každé jeho šlápnutí se štítí,
ale stoupá znovu a znovu k mozku pýchy,
neboť po tolikerých pokusech
světců a básníků,
po tolikerých pokusech světců a básníků vypnout proud –
věří už jenom v souhlasnou chvíli,
kdy dojde ke krátkému spojení
mezi nebem a peklem.
Ale ovšem... Můžeme také čekat,
až něco bouchne a spadne na nás láska...
Anebo že naděje je v trpělivosti
a v dlouhočekání... Představ si
konečnou stanici života...

her sleeves listening to Wagner's music...
But the soul, like a marmot from a hole, can't be driven out by drinking,
for even if you come to think about one so buxom
that you say: what a treat in store—you are still a creature
stopped in a transitory form by the winged hate
between man and woman...

Hamlet broke in: "A salamander in fire!"
And then, frying the seed of the Logos on the melted
bacon of his tongue, he hissed:
"What the poet has written, the angel or a demon will *do*...
That's how a dream takes revenge for uninterrupted consciousness!

I am still looking for a free canteen
whose serving-hatch would not be a spy-hole
in the door of a prison cell, a spy-hole
through which a prisoner is observed,
a spy-hole called the Judas...
'Who does not work should not eat!' Yes,
but what is work? *To be faithful to one's unselfish destiny*—
or to be a vendor of indulgences
or a keen stoker in a crematorium,
to be inserting a thermometer into the rectum of war
or to be forced to sing at a vine harvest festival
as proof that you are not eating the grapes,
to be inspecting horses' teeth or like a hangman
plucking the nostrils of creatures before their execution,
to be corroded by vinegar and bile and take revenge on others
or burning off the right breasts of women
to make them better archers,
to be the seed of fate into the womb of history
or a feeling sentenced to drudgery
under the grey Siberia of old heads—
or even with one's throat at stake, to file through shackles
and rather gouge one's eyes out
lest they should see those today's horrors
and yet still catch the voices of those long dead
but free singers?

The compositional net at best catches an ornament...

I am not indifferent
even to a single step and fall
of a child in nettles... Even if his mother tells him:
be home at seven, off he goes,
repeating to himself: be home at seven, be home at seven
until he ends up whispering: in seventh heaven...
no, no, I am not indifferent to a single fall
of a child... And still evil rises
up the spinal cord of mankind, stained with bloody spittle
like the stair to the dentist's... Ages old is that evil
and weary, and its every footprint feels queasy,
but it rises again and again to the brain of pride,
for after so many attempts
by saints and poets,
after so many attempts by saints and poets to switch off the current—
it believes now only in the harmonious moment
when heaven and hell are
accidentally short-circuited.
But of course... We can also wait
until something bangs and love falls on us...
Or that hope lies in patience
and in long-waiting... Imagine
the final station of life...

Stál tam stařec, který se choulil
jako slovo v dešti...
,Já tady,‘ povídá, ,čekám na pána,
kteřej mi slíbil byt, a že prej je bez nábytku,
což by mně vůbec nevadilo —‘
Pršelo. A důvěřivost toho starce
byla tak slepá nebo tak velkomyslná,
že *viděla* útulnou budoucnost
a že jen okolostojící chápali,
že si z něho někdo vystřelil
při *mezzo rilievo* lůny... Znáte to přece:
pojednou nic, naprosto nic,
naprosto nic už naproti,
nic jako chvíle, kdy se zdá,
že i budoucnost je za námi.
Kdo miluje, měl by se radovat!
Jenomže vesmír, ač prý ukončený,
je i bezmezný... Muži je náhle teskno,
ženě zima, nezabili se tedy,
přicházejí k sobě a vděční jsou,
že zase vidí něco z osudu,
i když je tím nestydatě přesná
cesta do chudobince...”

A Hamlet pokračoval:
„Když opuštěný člověk utěšuje sama sebe,
mávně možná nakonec tou svou paběrkující rukou.
Ale sedí-li ve dvou, má na to příliš mnoho
slov i pohybů, protože před svědkem
zdůrazňuje svou bolest... A teprve ve smrti
i jeho slova i jeho ruce jsou navždy zkřížené
a on mlčí... Ale je šťasten?
Šťestí! Máte vysvědčení od lékaře? *Nerozumím!*

I kdyby nebylo Boha, i kdyby nebylo lidské duše,
i kdyby duše byla, ale byla smrtelná,
i kdyby nebylo zmrtevýchvstání,
i kdyby nebylo pak už nic, opravdu nic,
moje, stejně jako tvoje účast na takové komedii
byla by zas jen soucitem, soucitem s žitím,
které je jenom dech a žízeň a hlad
a páření a nemoc a bolest...

Kdysi, kráčeje kvetoucím vřesovištěm,
zaslechl jsem dětskou otázku *proč?*
a nemohl jsem odpovědět.
A nemohl bych odpovědět po tolika letech ani dnes
při středním reliéfu lůny,
neboť dětem nestačí odpověď a dospělým otázka.

Když mne důvěřivě přijímá mé dětství,
dávám se do zpěvu.
Když pomyslím na trnovou korunu Pána Krista,
zmlkám úděsem.
Když pohlédnu na trnitý keř a vidím v něm ptačí hnízdo,
začínám naslouchat.
Ale když poznávám člověka,
dávám se znovu do nářku...

Nářek a zpěv, a báseň a hudba...
Představ si někoho,
kdo už dávno hledá svého přítele
a dozví se, že leží v té a té nemocnici...
Co udělá? Vezme s sebou hrst nejmilejších dárků

An old man stood there, cowering
like a word in the rain...
,I’m ‘ere,‘ he said, ‘waitin’ for the gent
who promised me a flat—without furniture—‘e told me,
which wouldn’t bother me at all—‘
It rained. And the trustfulness of that old man
was so blind or so great-hearted
that it *saw* a cosy future,
and that only the bystanders understood
that someone had taken him for a ride
at the *mezzo rilievo* of the moon... But you know how it goes:
suddenly nothing, absolutely nothing,
absolutely nothing more coming to meet us,
nothing like the moment when it seems
that even the future is behind us.
Who loves should rejoice!
Yet the universe, though allegedly completed,
is also limitless... A man feels suddenly wistful,
a woman shivers with cold, ergo, they haven’t killed each other,
they come together and are grateful
that once again they see something of fate,
even if it is a shamelessly precise
journey into the poorhouse...”

And Hamlet continued:
“When an abandoned man consoles himself,
he may in the end wave with that gleaned hand of his.
But if he sits as one of two, he has too many
words and gestures for that, since before a witness,
he emphasizes his suffering... And only in death
are both his words and his hands forever crossed,
and he is silent... But is he happy?
Happiness! Have you a certificate from the doctor? *I don’t understand!*

Even if there were no God, even if there were no human soul,
even if there were a soul, but it was mortal,
even if there were no resurrection,
even if there were then nothing left, really nothing,
my own as well as your part in such a comedy
would again be just compassion, compassion for living,
which is only breath and thirst and hunger
and copulation and sickness and pain...

Once, when walking through a field of blooming heather,
I overheard a child-like question *why?*
and I couldn’t answer.
And I wouldn’t be able to answer even today after so many years,
at the middle-relief of the moon,
for an answer is not enough for children, nor a question for adults.

When my childhood trustingly accepts me,
I turn to singing.
When I cast my thoughts on the thorn crown of Christ the Lord,
I fall silent with fright.
When I set my eyes on a thorny bush and see inside a bird’s nest,
I begin to listen.
But, when I get to know a man,
I begin to lament...

Lament and singing, and poem and music.
Imagine someone
who has been looking for his friend for a long time
and learns that he lies in such and such a hospital...
What does he do? He brings with a handful of the loveliest gifts

a pospíší si ho navštívit...
Ale když zjistí, že jde o omyl
a že jeho přítel je nadále nezvěstný,
zeptá se prvního chorého, kterého potká
na chodbě špitálu, zda neví o někom,
jehož nikdo nenavštěvuje...
,Ale to jsem já,‘ řekne nemocný, ,to jsem já,
mne už nenavštěvuje nikdo celých patnáct let!’
Návštěvník ho podaruje,
ale na špitální chodbě nestojí už sami dva,
neboť v téže chvíli byli i závistivě i lačně
obklopeni skoro všemi chorými,
kteří až s mstivou, ne-li pravdivou urputností tvrdí,
že také je už dávno nikdo nenavštěvuje...

Půl království a ruku princeznu!
Psala mi nedávno jedna dívka,
zda má chodit po obživě,
nebo (jako neviditelný plod)
čekat na poslední strom světa ve výši jinocha...
Odepsal jsem jí do sněhu pod oknem,
aby počkala, až Mozart ještě jednou
vyjádří tlukot zamilovaného srdce
dvojími houslemi v oktávách...
Odepsala mi: Já už jsem dál a dobře vím,
že Janáčkovy stačily tympány,
aby vyjádřil smyslný život ženy...
Odepsal jsem jí, že ke smrti
stačí nápěv klarinetu...Vím, byl jsem zlý,
ale ta dívka na to nic nedala
a žije a bude žít a bude čekat,
zvědavě čekat, i když ví,
že lýko se *dře za mízy*...
Dítěti řekneš: Zavři dveře!
A ono: Co sem jde?
– Marsyova kůže, miláčku!“

„Ženy!“ řekl Hamlet. „Eva, Lilith,
Kobold, Empusa, Lamie!“
Koho jste to jmenoval? zeptal jsem se.
Řekl: „Ale jednu ženu všech žen
Adamových!“... A pokračoval:
„Ženy! To jako by prchající slovo naze zastavené
vhodilo svá roucha do rukou naší touhy
a řeklo: Nejsem láska!
Vše potom vypadá, jako by byly
jen vateň, líbadlo a mlíčný trh,
dráždivý začátek k mužskému konci,
který prosí na kolenou v rozsněženém blátě prostěradla,
pátý palec do dvou stehů,
teplá šiška do studené pícky,
souboj dvou slepců,
kteří si přirážejí v přední nenávisť
za zpětné račí formy,
kdy i vrah má svoji protivu...

Není poznání...Žijeme jen a jen v preludech.
A přece jsme prochvívaní uzkostí,
že ani ty nám nezůstanou –
nebo že nám zůstanou navždycky
při pachu, kdy jako by zář, která měla milence ve slunci,
provdala se pojednou za stroj bobrů... nebo
za pojednání o předhistorických psech...
To všechno v lepenkových deskách...Ovšem, ano!

and hurries up to visit him...
But when he finds out that it is a mistake
and that his friend is still unaccounted for,
he asks the first sick person he meets
in the infirmary's corridor if he doesn't know of someone
whom nobody is paying a visit...
'Why, that's me,' says the sick man, 'that's me,
no one's visited me for a whole fifteen years!'
The visitor makes him a present,
but the two of them in the infirmary corridor stand no longer alone,
for at that very same moment they have been
both grudgingly and hungrily surrounded by nearly all the sick
who, with almost revengeful if not truthful obstinacy, insist
that nobody has visited them for years either...

Half a kingdom and the hand of a princess!
A girl recently wrote to me
asking if she should earn her living
or (like invisible fruit)
wait for the world's last tree at the height of a youth...
I wrote back to her in the snow under her window
to wait until Mozart once more
expressed the throbbing of a heart in love
with double violins in octaves...
She wrote back: I'm way beyond that and know well
that for Janáček timpani were enough
to express the sensual life of a woman...
I replied her that for death
a clarinet melody would do... I know I was mischievous,
but that girl did not care,
and she lives and will live and will wait,
inquisitively wait, even though she knows
the bast should be *scraped while in sap*...
You say to a child: Shut the door!
And he: What's coming here?
—Marsyas's skin, darling!”

“Women!” said Hamlet. “Eve, Lilith,
Kobolda, Empusa, Lamia!”
Whom have you named? I asked.
He said: “Well, one woman of all the women
of Adam!”... And he continued:
“Women! It's as if a fugitive word, nakedly stopped,
threw its garbs into the hands of our desire
and said: I am not love!
Everything then looks as if it were
just pudendum, kiss-holder and milk market,
a titillating beginning to a male climax,
begging on the knees in the snowy mud of the bedsheet,
a fifth thumb into two thighs,
a warm roll into a cold oven,
a duel of two blind people
who push together into frontal hatred
at a reversed crab form
when even a murderer meets his counterpart...

There is no cognition... We live in nothing but delusions.
And yet we are aquiver with anxiety
that not even they will remain with us—
or that they will remain with us forever
at a stench, as if a glare, which had its lover in the sun,
suddenly wedded a beaver's machine... or
a dissertation about prehistoric dogs...
All that in a cardboard folder... Yes, of course!

A už jsme jiní. Sami. Na vlastní vrub.
A už jsme smrt... Smrt v pralese... On si nechá
růsti vous a nikdo ho nepozná...
A ona s nejdražšími záhyby na docela prostém rouše
nechá si růsti nehty, aby z nich tím lehčeji
upustila pevně držený zelený svah dětského smíchu...
Pitevní protokol pak poznamená s výhradou:
Kdy zapomeneš, duše, žeš nebyla ještě spatřena?
A kdy si vzpomeneš?...
To potom pozůstalí rozsvítí lampy na celý rok,
zatímco vichřice, pravou rukou
v komínovém rukávě, oblékla si už celý dům...
A zrovna když chtějí ukázat, že se nebojí:
už je tu strach pro nic za nic, ale strach,
strach říci to a strach to neříci,
strach při černošské hudbě dešťových kapek
tlukoucí do lopuchových lupenů,
strach z veverka, která si loupe ananas šišky,
strach ošetřovatelky, která nezná telefon lékaře,
který je hned ve vedlejší místnosti,
strach z tříkrálového lití olova,
strach ze svátků ženských i mužských,
strach z bohatství, které chce něco dražšího,
strach ze svobody a strach z básníka
který vyvedl právě Eurydiku z podsvětí.
Neboť Orfeus, odváděje si ji, *neohlédl se*
a přivedl ji tedy zase na *tento* svět.
Právě na něm udělali několik kroků:

ORFEUS: Jsi ráda?
EURYDIKA: Nevím, nepamatuji se ještě... Budu se zase musít učit
bolesti... Jak dlouho jsem byla mrtva?
ORFEUS: Nebyl jsem právě statečný... Včera tomu bylo
půl roku. A půl roku bylo za potřebí, než jsem se rozhodl...
EURYDIKA: Mlč! Svět zajde na samá hrdinství
táhnoucí za sebou střeva!
ORFEUS: Řekl bych ti rád!... Ale vidíš: já se zase pamatuju
přilíš na všechno... Nevím, jak dlouho jsem živý...
Můj bože, jde se ti nějak špatně...
EURYDIKA: To nic není... Odvykla jsem střevíčkům,
jež jsi mi přinesl... Ty jejich
vysoké kramflíčky! A i sukni
jako bych měla uvázanou na věřím v boha...
Tohleto je strom, vid'?
ORFEUS: Osika, miláčku! Tvá oblíbená!...
EURYDIKA: Vidím, žel, jen její kořeny
(tyto, jak bys řekl, nervy vegetačních démonů),
tak jsem si zvykla pobytu tam dole...Ale kdo ví!...
Řekl jsi: Miláčku!... Jaký je smysl slova *apeiron*?
ORFEUS: Nekonečno!
EURYDIKA: Ach ano! Prodlužování zkratek...
ORFEUS: Chvěješ se!... Jak jsi slabounká! Pojď a sedni si
tady na tenhle kámen... Zde je můj plášť...
EURYDIKA: Řekl jsi: Miláčku!
Ach ano, užuž jsem tam dole
zapomínala, když mi náhle vytanula
tvoje slova, že v podsvětí je vedle pramene zapomenutí
i pramen paměti...
ORFEUS: Našlas jej?
EURYDIKA: Nehledala jsem jej... Nejhlubší bytí
je právě v nevědomí přemoženém *láskou*...
Stačila *její* úzkost o tebe,
její soucit i rozkoš i pravdivost,
abys byl zase u mne, pomáhal mi, vyzařoval

And we are already someone else. Alone. At our own risk...
And we are already death... Death in a primeval forest... He lets
his whiskers grow, and no one will recognize him...
And she, with the most expensive pleats on quite a simple garment,
will let her nails grow to drop from them more easily
the firmly-held green rise of a child's laughter...
The autopsy record will then note with the proviso:
When will you forget, soul, that you were not yet seen?
And when will you remember?...
Then the bereaved will light lamps for a whole year
while a tempest, with its right hand
in the chimney sleeve, will already have put on the whole house...
And just when they want to show they're not afraid:
it is already here, the fear for no earthly reason, but fear,
fear to say it and fear not to say it,
fear at the Negro music of raindrops
beating into the burdock leaves,
fear of a squirrel, peeling a pineapple of a cone,
fear of the nurse who does not know the phone number of the doctor
who is in the very next room,
fear of the lead casting on Epiphany Day,
fear of name-days, feminine and masculine,
fear of wealth which wants something dearer,
fear of freedom and fear of the poet
who has just lead Eurydice out of the underworld.
For Orpheus, leading her away to himself, *did not look back*
and so brought her to *this* world again.
They just took several steps on it:

ORPHEUS: Are you glad?
EURYDICE: I don't know, I don't remember yet... I'll have to
relearn pain... How long was I dead?
ORPHEUS: I was not overly brave... Yesterday it was
half a year. And it took me half a year to decide...
EURYDICE: Don't talk! The world will perish from all those heroic deeds,
dragging their entrails behind them!
ORPHEUS: I'd gladly tell you!... But you see: I again remember
everything too well... I don't know how long I've been alive...
My God, you seem to have a hard time walking...
EURYDICE: It's nothing... I've lost the feel for those stilettoes
you brought me... Those
high heels of theirs! And my skirt too—
as if I have tied it up in a slipshod manner...
This here is a tree, isn't it?...
ORPHEUS: An aspen, darling! Your favourite!...
EURYDICE: Alas! I see only its roots
(those, as you'd say, nerves of vegetation demons),
so much have I got used to staying down there... But who knows!...
You said: Darling!... What is the meaning of the word *apeiron*?
ORPHEUS: Infinity!
EURYDICE: Oh yes! The protraction of abbreviations.
ORPHEUS: You're trembling!... How feeble you are! Come and sit down
here, on this stone... Here is my cloak...
EURYDICE: You said: Darling!
Ah yes, down there I was already at the point of forgetting
when your words suddenly came back to me
that in the underworld, next to the fountain of oblivion,
there is also a fountain of recollection...
ORPHEUS: Did you find it?
EURYDICE: I didn't look for it... The deepest being
is in the unconsciousness overcome by *love*...
Its anguish for you was sufficient,
its compassion and delight and truthfulness
to have you close to me again, helping me, radiating

vším tím, co nemůžeme zvědět o sobě...
ORFEUS: Jen jako v zrcadle... Ach, mluv, mluv!
Neboť poznávám, že jsi zase na této zemi...
EURYDIKA: Opravdu! Pojistky praskají... Vidím
sluneční paprsek, který vyznamenává
tvou škaredou jizvu na levé tváři tak,
že ji musím políbit... Není někdo za námi?...
ORFEUS: Všechno, co jsi zde opustila...
A je tam i zvědavost, předkloněná jako soška
na prchlivém chladiči auta... Neboj se,
sdílej se!... Smím tě políbit?
EURYDIKA: Víš, když jsem tenkrát...
Je láska smrtelná?
ORFEUS: Nevím... Jsou vlaky, které nezastaví
ani na zastávce, ani na hlavním nádraží...
Je to však hrubé přirovnání... Nevěř mu!
EURYDIKA: Tam dole jsme se ptali po duši
a všechno nám odpovídalo ztraceným tělem...
ORFEUS: Ano! Já zde nahoře líbal
všechny tvé noční kabátky. Některé voněly jen tím,
že jsi za vlastních nocí nespala... Jiné
jako bych vytáhl z lůžka květin,
tak byly poprášeny tvým pudrem...
A tvé sukně a košilky!
Je to šílené, ale dělil jsem prostor
své paměti jen tím,
že jsi do něho už nevstupovala... Už jsem se bál,
aby se samotářské výčitky
nepotkaly nakonec s vlastním okouzlením...
Naštěstí tu byla Julie...
EURYDIKA: Zapomněla jsem, běda!... Řekni: Žije?
ORFEUS: Ano!... Dětská tma jejího dneška
napodobuje včerejší noc... Nedovedu si
představit, co udělá, až tě uvidí...
EURYDIKA: Nepamatuje se na mne... Jak je stará?
ORFEUS: Šest let na východ od tvého hlasu!
Eurydika: Ale říkal jsi, že jsem mrtvá půl roku!
ORFEUS: Drahá, ty víš, že muž, který nikdy
neměl strach, neví, co je žena nebo vůle...
EURYDIKA: Lhal jsi mi tedy...
Orfeus: Ano... Ale žiješ... Představ si, až tě uvidí...
Eurydika: Julie, říkal jsi?...
ORFEUS: Ano, Julie... holčička... něco
mezi viděním a zjevem... Jako ty...
Ale až se setkáte (jako dvě děti
položené na práh osiřelosti), vstoupíte
do teplého nitra domu...
Je v něm příliš knih, vím... Ale
jsou tam i sochy a obrazy a je tam
i kanava a klavír
a zvíře stolu, které pije barvy koberce...
A je tam i vaše pokora, která spatří
mnoho nepořádku, setře prach a bude
chystat večeři...
EURYDIKA: Smím tě políbit?
ORFEUS: Ještě to neuděláš, drahá!... Už dlouho
pozoruju, že jenom nasloucháš
vůkolnímu zpěvu a že jen čekáš, až některému
z těchto mistrovských ptáků selže hlas...
EURYDIKA: Osudný sobě samému, jak mi rozumíš!
ORFEUS: Jsi ve mně... Ohromen neptám se,
proč jsme... Co s vůlí ve snu,
který přestal býti bdělý?
Mohu teď konečně spát jen tím,

everything that we cannot learn about ourselves...
ORPHEUS: Only as in a mirror... Ah, speak to me, speak!
For I am recognizing that you are back on this earth
EURYDICE: True! Fuses are blowing... I see
a sunbeam decorating
the ugly scar on your left cheek so much
that I must kiss it... Isn't someone behind us?
ORPHEUS: Everything that you left behind here...
And curiosity is there too, leaning forward like a statuette
on the hot-tempered radiator of a car... Don't be afraid,
share yourself!... May I kiss you?
EURYDICE: You know, when I once...
Is love mortal?
ORPHEUS: I don't know... There are trains that stop
neither at a halt nor at a main railway station...
That's a rough comparison, though... Don't believe it!
EURYDICE: Down there, we inquired after the soul,
and everything answered us with a lost body...
ORPHEUS: Yes! Up here I kissed
all your nightgowns. Some smelled sweet only because
you did not sleep during your own nights... Others,
as if I had pulled them out from a bed of flowers,
so much were they dusted over with your powder...
And your skirts and blouses!
It's insane, but I was dividing the space
of my memory only
by your no longer entering it... I was already afraid
lest my solitary remorse
should, in the end, encounter their own enchantment...
Luckily, Juliet was here!...
EURYDICE: I'd forgotten. Woe is me!... Tell me: Is she alive?
ORPHEUS: Yes!... The childlike darkness of her now
mimics yesterday's night... I can't imagine
what she will do when she sees you...
EURYDICE: She doesn't remember me... How old is she?
ORPHEUS: Six years to the east of your voice!
EURYDICE: But you've been saying that I've been dead for half a year!
ORPHEUS: My dear, you know that the man who has never
been afraid does not know what woman or will is...
EURYDICE: Then you lied to me ...
ORPHEUS: Yes... But you are alive... Imagine when she sees you...
EURYDICE: Juliet, did you say?...
ORPHEUS: Yes, Juliet... a little girl... something
between vision and apparition... Like you...
But when you meet (like two children
placed upon the threshold of orphanhood), you will enter
the warm heart of the house...
There are too many books in it, I know... But
also statues and paintings are there, and
canvas for needlework and a piano as well,
and a table animal drinking the carpet's colours...
And the humbleness of you both is there too, which beholds
a lot of untidiness, wipes off the dust and
starts preparing dinner...
EURYDICE: May I kiss you?
ORPHEUS: You won't do it yet, my dear!... For some time now
I've been observing that you are listening only
to ambient singing and just waiting for one
of those masterly birds to lose his voice...
EURYDICE: Fateful to your very self, how you understand me!
ORPHEUS: You are within me... Overwhelmed, I don't ask
why we are... What use is will in a dream
that had ceased being vigilant?
At last I can now sleep only through

co chci něžně budít... Jsme, drahá, jsme!...
EURYDIKA: Julie!... Holčička!... Už vím:
bylo jí něco přes rok, když jsem umírala...
Stromy ohýbaly vrcholky větru... Byl to
úžas, nebo výkřik?... Modlila jsem se
k Bohu: za ni, za tebe! Litovala
jsem všeho, měla jsem soustrast... Ale
co v milosrdenství není odpuštěním,
tlumočilo by rádo cizí jazyk jich obou...
Jsme u rouhání...
Orfeus: Takto v nás bloudí les a potkává stromy.
EURYDIKA: Byl to jen jeden strom a kvítek...
ORFEUS: Už víš jaký... Za chvíli k němu
přivoníš...
EURYDIKA: To už půjde do školy, vid'!
ORFEUS: Za měsíc, miláčku...
EURYDIKA: Má slabikář? A tabulku a houbu a pisátko?
A brašnu se zrcátkem uvnitř?
Pojď, musíme si pospíšet... Kdo je
u ní? Osika?
ORFEUS: Ach, bože můj... Osika, počkej,
vlastně ano! Marfa, víš? Stará marfa... Chůva...
EURYDIKA: Ta? Ještě žije? Vždyť už tenkrát
musila mít slámu kolem celého domu,
jako by to byl dům, ve kterém
leží stonavá, která touží po tichu.
ORFEUS: Je u ní stará Marfa...
EURYDIKA: Tak tedy mluvíš teď ty,
který jsi předvídal zatmění a odváděl toky řek?
Ale... jestlipak víš... jestlipak víš,
že jsem zemřela jako *samadruhá*
(říkávals tomu jemně: jako zamyšlená)?...
ORFEUS: Pojď, drahá!... Ne!.. Ponesu tě
a budu tě líbat... Budu tě líbat a hýčkat,
ponesu tě, ponesu tě, ponesu tě a budu tě líbat a hýčkat...
— — — — —
Ale básník neví jak dál —
a lidé se přestali bát..."

Dobře vám rozumím! řekl jsem Hamletovi... Vždyť jsem
kdysi *bezděky* přerušil v rozhovoru dvojici,
která se k němu *už nikdy* nevrátila...
Byli to muž a žena, oba stojící
ve bráně města Daus...
I když jsem tenkrát nemohl už ustoupit
(tak jsem byl oslepen krásou té ženy tam!),
já ještě dnes po letech dvacíti
stále si to mučivě vyčítám...

„Ano,“ řekl Hamlet, neposlouchaje mne,
„ale krása ženy a tesknost muže!...
Je možné, že to, co se v něm ve dne leklo,
má odvahu jít v noc... Ale i potom,
slepec, pomáhá si rukou pozlacenou ubíjením molů
nebo pravdivým šílenstvím...
Ale to už ho políbili:
kat, číšník s otráveným vínem
nebo sebevražda...
Zvykne si, kdo *přežil*... Nebo zmoudří
a kousá Jidáše v koleno
a nedá ani grešličku na obecní máry...
Znáte ty mraky odsouzené na popravčího,
který jim oholí hlavu na krkavčím zámku — ?
Uvítají se po latinsku a potom první...

what I want to wake up gently... We are, my dear, we are!...
EURYDICE: Juliet!... A little girl!... Now I know:
she was little more than a year old when I was dying...
The trees were bending the tops of the wind... Was it
amazement, or a scream?... I prayed
to God: for her, for you! I regretted
everything, I felt compassion... But
what in mercy is not forgiveness
would gladly interpret the foreign language of them both...
We've reached blasphemy...
ORPHEUS: In this way, the forest drifts in us and meets the trees.
EURYDICE: It was just one tree and a little flower...
ORPHEUS: Now you know what kind... In a moment
you will breathe in its sweetness...
EURYDICE: She'll be starting school soon, won't she?
ORPHEUS: In a month, darling...
EURYDICE: Does she have a primer? And a slate and a sponge
and a stylus? And a schoolbag with a little mirror inside?
Come, we must hurry... Who is
with her? Aspen?
ORPHEUS: Ah, my god... Aspen, wait,
why yes! Marpha, you know? Old Marpha... the nanny...
EURYDICE: Her? Is she still alive? Back then already,
she had to have straw around her entire house,
as if it were a house in which
a sickly woman lied, longing for silence.
ORPHEUS: Old Marpha is with her...
EURYDICE: Is this how you speak now, you
who used to foretell the eclipses and drain away the flows of rivers?
But... I wonder if you know... if you know
that I died *with child*
(you used to put it gently: like a contemplative one)?...
ORPHEUS: Come, my sweetheart!... No!... I'll carry you,
and I'll kiss you... I'll kiss you and caress you...
I'll carry you, carry you, carry you, and kiss you and caress you...
— — — — —
But the poet knows not how to go on—
and people stopped being frightened..."

I understand you well! I told Hamlet... After all,
I once unwittingly interrupted a couple in conversation
and they never returned to it...
They were husband and wife, both standing
in the gateway of the town of Daus...
Even though I couldn't hold back then
(so blinded was I by the beauty of that woman there!),
even today, after the span of twenty years,
I still torture myself with remorse...

"Yes," said Hamlet, not listening to me,
"but woman's beauty and man's wistfulness!...
Perhaps what got frightened in him during the day
has the courage to go into the night... But even later,
blind, he helps himself with a hand gilded from the killing of moths
or with truthful madness...
But they've already kissed him:
the hangman, the waiter with poisoned wine,
or suicide...
Whoever survives will get used to it... Or will grow wise
and bite Judas in the knee
and will give not a single penny for a communal bier...
You know those clouds sentenced to the executioner
who will shave their heads at the Raven's Castle— ?
They'll welcome each other in Latin, and then it rains...

A déšť to všechno smyje...
A zase slunce a zase člověk, který
na pivovarském koni holubem
loví skrřivany a dotknutí nesvé ženy.
Chámovina od nóny do nešpora!...”

Okno si otevřelo vítr, který zpíval:
Vrší se mráčky, vrší,
vesmír je láká,
když však z nich potom prší,
prší jen na slimáka...

„Rád bych našel proud, který by zavařil
do svých vln první chalupu
vystavěnou z čajových cihel –
rád bych našel řeku,
která by po celém svém toku
byla bez města... Ale je to vždycky strach
být sám, být sám, být prostě sám –
a tedy znovu ženská loď a muž,
který zažehuje svoje dvě světla
pod svým majákem!...
A potom údivná pauza,
připomínaná po celou partituru,
je to současnost vytvářející souvislost,
souvislost vegetativní, a tedy tančivou,
ale už tak schvácenou, jako by myšlenku pro pravdu
mohl předcházet cit pro lež –
a potom doteky malých hromů
(asi tak do dětské dlaně),
a doteky střemhlavě oblé a už chlupaté
jako podlaha holírny před zametením,
doteky nejisté vším tím, co hrozí zůstat –
a potom hrubost zapřená něhou a něžnost v násilí – – –
ať tak či onak, je to vždycky naše krev,
čím zrudli ti, kteří nás odsoudili –
a je to sémě, jež počalo: *zastíněno*,
a je to plod zatrpklý jako pohozená pěst,
a je to těžkomyslnost
zaměřující stupeň se schodištěm tak rychle,
že dojde na propast,
zatímco někde čeká zhrzená harmonie
jako plačící ozvěna se šátkem mlhy v ruce,
v ruce, jež neví, zda paměť těla nalezne místo,
na které zapomněl instinkt duše
v rozpacích, zda kterýkoli pokyn
neznačí pohružku: jim, *těm amatérům!!*

Láska!... Odvažuje se dřív, než žije,
a ničí vždy to, co ji živí... Obrácený sníh...
Ale sníh pod patou anděla abstrakce
netaje... A jakože osud není zvědavý na ideál,
je panování a je vláda... Ale láska
měla by být, čím bude... Ale právě jí
poznáváme, že jsme odsouzeni už teď...
I absurdno je absurdní...
Nemáme na vybranou...

Nevysvětlitelnost nějaké věty,
kterou jsme nechápali v její temnotě,
rozžihá se někdy do takového jiskření,
že nás oslepuje... Je to právě reálné,
které je metafyzické... Ale milenci
nemají rádi, když mezi hádkou

And the rain will wash it all away...
And again the sun and again man, who
on a brewery-horse hunts, with a pigeon,
skylarks and the touch of a not-his-woman.
Obscenity from nones to vespers!...”

The window opened up the wind, which sang:
Pile up, pile up my cloudlets
lured by the universe,
soon you will see your droplets
wetting just slugs and snails...

“I would like to find a current that would preserve
in its waves the first cottage
built up of tea-bricks—
I would like to find a river
which would be, along its entire course,
without a town... But it is always the fear
of being alone, being alone, of simply being alone—
and so again the woman’s ship and a man
who ignites his two lamps
under his lighthouse!...
And then a wondrous pause,
brought back to mind during the entire score:
it is concurrence creating coherence,
a coherence that is vegetative and ergo dancelike,
but already so short of breath as if a feeling for a lie
could take precedence over a thought for truth—
and then touches of little thunderclaps
(about a child’s handful),
and touches precipitously rounded but already hairy
like a barbershop floor before it is swept,
touches unsure of all that threatens to stay—
and then rudeness belied by tenderness and gentleness in violence—
one way or another, it is always our blood
which reddened those who condemned us—
and it is the seed that conceived: effaced,
and it is a fruit, embittered like a tossed fist,
and it is melancholy
confusing a step and a staircase so quickly
that an abyss will find its place,
while somewhere lovelorn harmony waits
like a weeping echo with a kerchief of fog in hand,
a hand which does not know if the body’s memory finds the place
which the instinct of a soul forgot,
at a loss as to whether any hint
does not indicate a threat: to them, those dilettanti!!!

Love!... It dares before it lives
and always destroys what’s nurturing it... Upturned snow...
But snow under the heel of the angel of abstraction
does not melt... And since fate is not curious about ideals,
there is domination and there is governance... But love
should be what it will be... But it’s through this very love
that we recognize that we are condemned already now...
Even absurdity is absurd...
We have no choice...

The inexplicability of a certain sentence,
which we have not comprehended in its obscurity,
lights sometimes up into such a scintillation
that it blinds us... It is this very reality
that is metaphysical... But lovers
don’t like when between a riddle

a možností uhádnutí
ostrovtip ulamuje jemně své hroty... Doslovní,
objímají a líbají se a netuší,
že i nebezpečí přechází ve zvyk a lhostejnost.
Vždyť by jinak musili umřít. Umřít možná
bez mistrovství hrůzy, ale docela jistě
za onoho bosého ticha, které *k nám* přistupuje
na květinové vybidnutí
a řekne prostě: dost!
To se pak jenom zahlédnem –
a aniž víme, zda jde o střídání či proměnu,
musíme i tomu střídání i té proměně popřát
i lhůtu podávané ruky i úklonu,
aby se zatím mohly rubášově přestrojit...

Ale opravdivý milenec neuzavře průměří s podobiznou
a sotva ponese Asyřanům kohouta
z nezačatého ještě slova, nedomluveného pohoršení
a nevyřčené radosti... Každá představa
je lákavá... I představa sebevraždy...

Ať tedy trvá noc,
ve které zatvrdělá harmonie
opakuje svůj rytmus tak dlouho,
až jenom osud zpřetrhá to její ženské mžourání
mžiknutím ničivého démona!
Ať trvá noc, ve které vše je v nemilosti
krom umění, které je už dávno zatraceno
zvědavostí pekel a lhostejností tohoto světa!
Ať trvá noc, i kdyby poslední kámen,
který zbývá staviteli majáků, měl zabít jeho syna!
Ať trvá noc, i kdyby při stavbě podzemní dráhy
měl zhasnout první svatojánský brouček!
Ať trvá noc, ve které koště létavice
už dávno vymetlo pád andělů
z vatikánských zahrad do zádušního lesa u Waterloo!
Srdce je tíha... Rozum jen váha...
I v posmrtné nevinosti
jsme stále ještě zkoušeni... Ať tedy trvá noc!

A ona trvá... Jen jedno místo svítí:
taneční sál, mateční to jeskyně pekla a žárlivosti
s bodáním v panenství hudby, krutějším
než násilí panně... Kdyby anděl bojoval za nás,
řekl by stejně jako my: Tak ty jsi tady, Mášo,
a tančíš s jinými? Jak je to možné! Pojd'! –
Ale ona, protože za ni bojuje Eva,
odpovídá: Netančím, totiž... bojím se slov...
a... vy... vy jste šílení!
Snad! řekne on a začíná před ní couvat
křížovým úděsem malířského podstavce,
úděsem, že by měl nést obraz právě této ženy...
Ó ano: *právě této!* A už přiskočí,
a věda, že i víno se někdy čistí metlou,
zpolíčkuje tu její podle těla tvář,
která teď vyzývá přechází proti duši
a zapírá slíbené desátky z předních věcí...
Nebo ji přinutí spolykat oba snubní prsteny!
Nebo jí leccos připomíná zpětnou račí formou
a pak ji jenom poděsí svým nožem bez špičky,
ač dlouho boušeným na lodi bez přístavu.
Nebo... ale už sotvakdy změním původní tvar
bicyklu nebo revolveru...
Nebo se ozve výstřel a on si řekne: zabil jsem se...

and the possibility of puzzling it out
sagacity gently breaks off its nibs... Being literal,
they embrace and kiss each other and do not suspect
that even danger turns into habit and indifference.
For otherwise they would indeed have to die. To die perhaps
without the mastery of horror, but quite certainly
during that barefoot silence that is stepping closer to us
at a floral intimation
and simply says: enough!
Then we only glimpse each other –
and without knowing if it concerns alternation or transformation
we must grant both that alternation and that transformation
time for the proffered hand as well as courtesy,
so that meanwhile they could change into a shroud...

But a genuine lover will make no truce with a portrait
and hardly carries a rooster to the Assyrians
from a not yet commenced word, an unsettled indignation
and an unpronounced joy... Every notion
is alluring... Even the notion of suicide...

So, let the night last,
in which a stubborn harmony
repeats its rhythm so long,
until only fate severs its female squinting
by the twinkling of a devastating demon!
Let the night last, in which everything is in disfavour
except art, which has long been damned
by the curiosity of hells and the apathy of this world!
Let the night last, even if the last stone,
which has been left to the lighthouse builder, were to kill his son!
Let the night last, even if the first fire-fly
should put out its light during the building of an underground!
Let the night last, in which the broom of a shooting star
has long since swept away the fall of she-angels
from the Vatican gardens into the forest of souls at Waterloo!
The heart is the weight... Reason only the scales...
Even in posthumous innocence
we are still put to a test... So, let the night last!

And it does last... Only one place is lit up:
the ballroom, that wombcave of hell and jealousy,
with the stabbing into the virginity of music, more cruel
than coercion to a virgin... If an angel fought for us,
he would say just as we do: So you are here, my little Mary,
and dancing with others? How is that possible! Come! –
But she, because Eve is fighting for her,
replies: I am not dancing, I mean... I'm afraid of words...
and... you... you are insane!
Perhaps! he says and begins flinching from her
with the cruciform fright of a painter's easel,
the fright of having to bear the image of this very woman...
Oh yes: this very one! And he leaps then
and, knowing that even wine is sometimes purified with a whisk,
he slaps that pursuant to the body face of hers,
which now so provocatively protrudes against her soul
and denies the promised tithing from prime belongings...
Or he forces her to swallow both betrothal rings!
Or he evokes in her many things by a reverse crab form
and then just frightens her with a knife without a point,
although long sharpened on a ship without a port.
Or... but we are hardly ever going to change the original form
of a bicycle or a revolver...
Or a gunshot resounds and he tells himself: I've killed myself...

Nebo se ozve výstřel a on si řekne: já jsem vrah!
Ó *vidět* lidský hlas, *vidět* jej aspoň jednou,
když *toto* řekne! Hlas, který dosud stále
buď želel, nebo obviňoval,
hlas, který laskal, lhal a chvěl se, ponižoval,
obtížný sobě nebo ukojený,
hlas želaný či odhozený
do kouta pohlaví v paláci Priamově
jako acetylenová lampa
svítící na jeden chlup Helenin,
hlas, který náhle cítí, že ani *toto není poznání!*

Zatím však v sále krev setřena je ubrusem,
jehož třásně se zmitají a dělají snad rozdíl
mezi dychtivostí a pýchou, hanbou a vinou
a žalářem a vězením pro pána z Inkognita...
Ten ovšem civí... Zdá se: otupěl... Však jeho stud
byl v bedrách matky už, pak dospěl
a teď mužsky-ženský hledí na mrtvou a šeptá:
„Léta jdou a taky prádlo stárne!“ A jako v prázdném bytě,
odkud byl někdo narychlo vystěhován,
zůstane několik účtů – jak účet vezmou ho
a vyvedou...
Dett nennt sich Dichter und hat keene
heile Hose am Arsch...“

Vy jste to prožil? ptám se Hamleta...
„Jen jednou!“ řekl mi... „Láska je jenom jedna
a je jenom jednou. Láska je skutečně smrtelná!“ A zmlkl.
Protože však vypadal jako herec nevyvolaný potleskem,
bylo mně ho líto, i táhl jsem ho
z tragédie do možnosti *vymluvit se*...

„Kdepak!“ řekl. „Už nejede žádný vlak pro
Love Labours Won...
a nechce se mi překračovat hranice vzpomínky
ve vysokých botách veršů... Ale Marlowe,
Marlowe, ten o tom něco věděl... Všechno
je jenom jednou, jenom jednou!
Ale Marlowe, ten o tom něco věděl... a že
trocha hudby k tomu a budem dojeti...
Absurde! Ridicule! Dégoutant!“

Ale zatímco někde v dálce
blesk se vyblil do okna bouře,
Hamlet si dal říci a vypíjeje
čerň své ideje pokračoval:
„Bylo při konci masopustu. Něco
pro jednu z bláznivě mé rubriky... Byl jsem tenkrát
udeřen biskupskou holí z kazatelny
tak vědecky, že jsem cítil pohlavní rozdíly na lebce...
Jsem pro nadsázku, ale Hyperbolos byl také známý demagog:
šlo o zprznění nejkrásnější dívky ve Veroně.
Miloval jsem ji k věčnému nekonci
a teď, když jsem slyšel listovat v knize klevetářum,
jako by mne ohromila moje *cudnost*... Můžete se smát...
Spařený ve studené vodě
čekal jsem lichým rytmem, až zamrzne řeka...
Zimnice-náhlice to uspíšila...
Šílený, s košilí na kabátě,
se záplatou na masitém a kostlivém
vyšel jsem tehdy k Julii...
Bylo zrovna o trhových dnech,
však kde nic tu nic, a tak vrátný

Or a gunshot resounds and he tells himself: I'm a murderer!
Oh, to see the human voice, to see it at least once
as it says this! The voice that untill now
always bemoaned or accused,
the voice that caressed, lied and trembled, vilified,
burdensome to itself or sated,
the voice long desired or discarded
into the nook of sex in the palace of Priam
like an acetylene lamp
shining on one of Helene's pubes,
the voice which suddenly feels that not even this is cognition!

Meanwhile, however, blood in the hall is wiped up with a tablecloth
whose tassels shudder and maybe make a difference
between eagerness and pride, shame and guilt,
and jail and prison for the Lord from Incognito...
He, of course, stares... It seems: he's gone dull... His shame, though,
was already in his mother's loins, then it matured
and now, masculinely womanlike, looks at the dead woman and whispers:
‘The years go by and bedding too grows old!’ And as in an empty flat
from which somebody was evicted in haste,
some bills remain—they will take him like a bill
and lead him out...
Dett nennt sich Dichter und hat keene
heile Hose am Arsch...“

You lived through that? I ask Hamlet...
“Only once!” he replied... “There is only one love,
and it comes only once. Love is truly mortal!” And he fell silent.
But because he looked like an actor not given a curtain call,
I was sorry for him and pulled him
out of tragedy into the possibility of speaking his heart...

“No, no!” he said. “No more train runs for
Love's Labour's Won...
and I don't feel like crossing the borders of recollection
in the high boots of verses... But Marlowe,
Marlowe, he knew something about it... Everything
is only once, only once!
But Marlowe, he knew something about it... and thus
a little music to it and we'll be moved...
Absurde! Ridicule! Dégoutant!”

But while somewhere in the distance
lightning puked into the window of a tempest,
Hamlet consented and, drinking up
the blackness of his idea, continued:
“It was close to Shrove Tuesdays... I was struck at that time
with the episcopal staff from the pulpit
so scientifically that I felt sexual differences on my skull... I prefer
stretching the truth, but Hyperbolos was also a well-known demagogue:
the matter concerned the defilement of the most beautiful girl in Verona.
I loved her to the eternal non-ending
and now, when I heard pages being turned in the Book of Defamarum,
as if my chastity overwhelmed me... You may laugh...
Scalded in cold water,
I waited in a pseudo-rhythm for the river to ice up...
A fever-heaver hastened it...
Mad, with my shirt over my coat,
with patches on the fleshy and the bony,
I set out then for Juliet's...
It was just during market days
but no soul in sight, and so the doorkeeper

se spokojil pytle zázvoru a karetním stolcem...
Vpustil mě... Vchod byl jako třmen přidržovaný archanděli
sedajícímu na koně stavitelství...
Srdce mi bušilo jako malba olejem na plech...
Vstoupil jsem... Jak byla nádherná!
Jak stále na počátku své krásy ve mně!
Jak nebylo třeba se rozhodnout!...
Jak stesk byl svobodný!
Jak hádanka nenaléhala být uhádnuta!
Jak oko bez svědků se ještě chvělo,
aby to nikdo neviděl! Jak úžas
zdivočile a zázrakem se mírnil!
Jak řihavě se jevil celý svět
co pivovar, když já jsem víno pil!
Jak vůbec nedbal jsem, co uskutečnit
anebo vtělit!... Bez podnětu,
bez důvodu, bez důsledků, bez osudu
byla tu bytost v nedílné své plnosti...
Žel, už jen spatřena: krása je ztrátou,
ledaže opakuje sebe tak dlouho,
až také láska ztrátou je.—

V tom okamžiku otevřeným oknem zaslechl jsem,
jak noční metař na hromádku kupí
pomerančové kůrky s krevelem...
Nahoře hovno, vespod duše! napadlo mne.
Obojí je neviditelné...
Pak jako jednotlivce, zapomenuv na množství metařů,
zeptal jsem se jí, zda smím hrát.
A šel jsem ke klavíru a hrál
Hamletiana... Asi dvacet minut
(*tamquam in meridie staret sol*)
jsem hrál, ale tak prchlivě,
jako bych vyškubával z not
ony kruté květinářské drátky,
jež zabraňují růžím v rozvíjení...
Vytkla mi to... Vadili jsem se...
Vadili jsme se zprvu se suchou nenávisť,
ale brzy tak, jako bychom měli na sobě
župany po celý propocení den...
zatímco kotálnice sinusové větvy opouštěla hvězdu
a zlidšťujíc se začínala páchnout...
Pak jsem jí řekl, proč jsem přišel...
Vy *jste to byli*! vykřikla pod sebou,
a to tak, jako by měla v noci barvu
a pouštěla ji nyní do hlasu...

Proč jsem jí neomaloval záda
pravíci plnou prstenů?
Proč jsem s ní nezatančil obuškový
nebo alespoň metlový tanec?
Bývalo by možná stačilo, abych probodal
její peřiny a odešel
dveřmi lásky láskové... Pomyslím-li,
že Lope de Vega ucpával pušku
svými verši složenými na Eleny Osoriovou!...
Ale já pocítil náhle za svým hřbetem oblak,
může-li oblak být povaleným domem...
Zbylo-li ještě něco v zahradě,
pak levá ruka má to ucítila
jako hrst ženských vlasů;
zbylo-li ještě něco ve sklepě,
pak pravá moje dlaň, tak arcíčíšník,
sevřela láhev... žel, bylo to její hrdlo...

was content with a bag of ginger and a card table...
He let me in... The entrance was like a stirrup, held for an archangel
mounting the horse of architecture...
My heart was thumping like painting in oil on tin...
I entered... How gorgeous she was!
How forever at the beginning of her beauty inside me!
How unnecessary it was to decide!
How free was languor!
How a riddle did not insist to be guessed!
How the eye without witnesses kept on trembling
so that no one could see it! How amazement
ran amok and, by a miracle, abated!
How belchingly the whole world appeared,
like a brewery while I drank wine!
How I completely ignored what to bring to fruition
or to epitomize!... Without inducement,
without reason, without consequences, without fate,
a being was here in her indivisible fullness...
Alas, only just beheld: beauty is deprivation
unless it repeats itself for so long
that love too becomes deprivation.—

At that moment, through the open window, I heard
the night street-sweeper piling orange peels
and blood stone into little mounds...
Shit atop, soul beneath! it crossed my mind.
Both kinds are invisible...
Then, as an individual, having forgotten the multitude
of street-sweepers, I asked her if I was allowed to play.
And I went to the piano and played
Hamletiana... For about twenty minutes
(*tamquam in meridie staret sol*)
I played, but so hot-headedly
as if plucking from the notes
those cruel florist staples
which prevent roses to develop...
She rebuked me for it... We scolded each other...
We scolded each other at first with dry hatred,
but soon as if we'd stayed in dressing-gowns
throughout the whole sweat-drenched day...
while the trochoid of the sinus theorem was abandoning a star
and, turning human, began to reek...
Then I told her why I had come...
It was you! she screamed under herself,
and in such a manner as if she had a colour in the night
and was shedding it now into her voice...

Why didn't I paint her back
with a right hand full of rings?
Why didn't I dance the trancheon dance
or at least the broom dance with her?
Maybe it would have been enough to have pierced
her feather bed and walked out
through the door of a loving love... When I think
that Lope de Vega tamped his rifle
with the verses composed for Elena Osorio!...
But suddenly behind my back I felt a cloud,
if a cloud can be a knocked down house...
If anything still remained in the garden
then my left hand felt it
like a fistful of a woman's hair;
if anything still remained in the cellar,
then my right palm, that archwaiter,
clasped the bottle... Alas, it was her throat...

— — — — —
Julie! — Když vrah se setká se vrahem, nezabijí se, pane!
Tak dívka touží a neví o tom, *protože* touží...
Poprvé jsem ji spatřil v lese nedaleko Volterry...
Bylo před Dušičkami a ona
lámala z keřů ty *nejmíň* zbarvené větývky.
Má sestru nebo bratra? napadlo mne ihned,
tak byla krásná a tak jsem žárlil už...
Její tělo proti mé půlnoci žilo tak samo sebe,
že šílený z vášně, nemohl jsem žárlit z lásky.
Panenství! A já mezi padajícími už spadlý!
Velké stojaté zrcadlo vzduchu
vracelo etruským božstvům spánek srdce...
Já zakašlal, abych ji nepolekal.
Obrátila se a byla klidná.
Její radost byla ještě v anděli strážném
a její štěstí nebylo ještě v démonu.
A jako by její duše byla tělem duše.
Panna! Co Bůh si vymyslel, chce mítí procítěno!

Žádný sonet nemůže být cukrový,
i kdyby jej napsal Shakespeare.
Ale nejeden je jedovatý,
i když jej nesložil Góngora...
Mlčel jsem tedy, a také proto,
že i v přírodě stěny mají uši
a že se pak vymlouváme na smrt,
abychom mohli žít ještě špatněji.
Ostatní znáte... *Nebyla* mou milenkou...
To by dnes nedojídal zapomínání
můj *mozek*... A také *tam* už nebylo
žádné místo, natož prostor...
Vzpomněl jsem si tedy na svou *matku*
(byl jsem její dvanácté dítě), a byť i s osudem
v olověných botách, spěchal jsem k ní
v šatech po mrtvém Mozartovi...
Maminka! Ta stále na nástupišti loučení
a nakonec sama!... Nejmenšími dveřmi
vstoupí, když je nám zle,
k její oslavě by nestačila noc,
i kdyby hvězdy jednou rukou zvedly vůz,
do kterého by usedla, jen aby, spěchajíc
ke svému dítěti, dorazila dřív než její úzkost,
zatímco tma blázní,
kdesi osvětlené okno šilhá
blbě žlutým okem v síru buddhismu
a zlé předtuchy jako zamaštěné karty všudypřítomné vědmy zdají
se rozhodovat osud při mariacelské svíče...

Matka!... Ta její trpělivost, to její zas a zase,
které by mohlo oddalovat věčnost,
kdyby tou věčností už nebylo...
Ty její tiché krůčky, když jsi stonal,
nebo když přinášela chléb a styděla se,
že ten boží dar má zase brousek! Šla vlastně životem
dobrovolně i postrkem bázně...
a nikdy nečekala, až si světlo v ní
narovná záda! A všechno dala,
i když její jméno nebudeš nikdy číst
v novinách vydávaných pro žebráky...
Ale to už vaříč primus (jako volátko
poštovního holuba) pobublával
a potom vyprskl, jako kýchneme za ticha při pohřbu —
a uzdravující se ptal s opovržením, zda člověk

— — — — —
Juliet!—When murderer meets murderer, they don't kill each other,
no sir! So a girl yearns and does not know because she yearns...
I first caught sight of her in the forest not far from Volterra...
It was before All Soul's Day, and she
was snapping off the least coloured twigs from the bushes
Has she a sister or a brother? has crossed my mind at once,
she was so beautiful that I was already jealous ...
Her body against my midnight lived so much its own self
that, maddened with passion, I could not be jealous out of love.
Virginity! And I—among the falling already fallen!
The great standing mirror of the air
was returning the sleep of the heart to Etruscan gods...
Not to frighten her, I gave a slight cough.
She turned and was calm.
Her joy was still in the guardian angel
and her happiness not yet in the demon.
And as if her soul were the body of the soul.
Virgin! What God contrived, he wants deeply felt!

No sonnet can be mellifluous,
even if Shakespeare wrote it.
But more than one is poisonous,
although not composed by Góngora...
And thus I remained silent, and also because
in nature even walls have ears,
and because we then use death as an excuse
to live even more wrongly.
You know the rest... She was not my lover...
Otherwise, my brain today would not be eating up
its forgetting... And also there was no more
any room, let alone space...
And so I remembered my mother
(I was her twelfth child), and though even with my fate
in leaden boots, I rushed towards her
in the clothing from Mozart's bequest...
Mama! The one always on the platform of farewells
and, in the end, alone!... She enters
through the smallest door when we are ill;
one night would not be enough to celebrate her
even if the stars with one hand raised the carriage,
in which she would sit down, only, when hurrying to her child,
to arrive earlier than her anxiety, while the darkness raves,
somewhere a lit window stupidly squints
with a yellow eye in the cheese of Buddhism,
and ominous forebodings, like the greasy cards
of an omnipresent pythoness,
seem to decide destiny at a Mariazell candle...

Mother! That patience of hers, that again and once more of hers
which could have kept postponing eternity
if it were not that eternity already...
Those silent little steps of hers when you were ailing,
or when she was bringing bread and was ashamed
that God's gift was doughy again! Truly, she went through life
both willingly and prodded by awe...
and she never waited for the light inside her
to straighten up its back! And she gave everything
even if you never will read her name
in a newspaper published for beggars...
But by then the primus cooker (like the little crop
of a homing pigeon) lightly bubbled
and then spurted like a sneeze in the stillness at a funeral—
and the convalescent asked with disdain whether man

opravdu sestupuje do mraveniště světa jen proto,
aby v něm žebal o vlastní kosti...
Ale ne, byla tu zase *maminka* a náhle řekla:
Vánoce! – i když to vlastně říkala po celý rok...
A když už přišel onen zázrak, stále se ještě omlouvala
říkajíc: Zrovna dneska se mi to nepovedlo,
polévka je hořká žlučí, ryby jsou cítit bahnem,
závin je kornatý, vždyť, hochu,
já už vlastně neumím vařit...
A předešla tě, nalévajíc víno,
a tehdy poprvé sis všiml jejích rukou,
že zestárly, že jsou vráscitě a žilnaté,
ty ruce pokorné, ty ruce z řádu *minimů*,
ty ruce lehounké, jako by pokušení křídel bylo v nich,
ale ty ruce věrné všemu vezdejšímu,
co jako polštář třeba natrástí
pod hlavou syna, i kdyby to byl vrah...“

— — — — —

Ano, řekl jsem, ale kde byly ty *vaše* ruce,
když jste v Tuileříích tlachal s Robespierrem,
zda také šibenice se má pokřtít
(a ona se pak křtila!) –
kde byly ty *vaše* ruce, ne-li tam,
kde se nosí mozek nad kloboukem,
kde byly ty *vaše* pyšné ruce, že nikdy
nemohlo dojít k vstavování koruny
na hlavu Poézie,
kde byly ty *vaše* ruce, že to nezůstalo
ani v rukopise, ba ani
v posmrtném vydání pro nezrozené-nečtoucí?

„Kif, šira, fasah, sibi,
diamba, daša, hajum, riamba, mori!“
Co jste to mumlal? zeptal jsem se.
„Ale to je jen několik názvů pro hašiš,“
řekl Hamlet a pokračoval:
„Kdysi jsem pravil kteréši: Přijďte, pohoupáme se,
mám matrace vycpané vlasy ostříhaných jeptišek
a bydlím v pátém patře...
Přijdu, řekla. Ale když se octla před mým domem,
nevěděla, jak vyběhnout po schodech.
Byla to nevěstka *ze stepi*...“

Nevím, ale ironie neumírá z lásky k tragédii...
Tragický není Odysseus, ale Aiax; ne David, ale Saul;
ne Faust, ale Mefisto... A přede mnou,
přede mnou byl jen Alkibiadés, opilý Alkibiadés
v barvě šafránové, v barvě úzkosti...“

Začalo svítat. Hamlet řekl: „Úsvit-kurva!
Ale *časově* se mi zdá, že je příliš velká...“
Řekl jsem: To proto, že na ni myslíte!
Řekl: „Snad!“
Řekl jsem: Chcete-li
pustím vám stmívačky,
jenomže *do prostoru*,
a to ještě vámi nestřeženým pohybem...
Řekl: „Všechno, jenom ne člověka
v záblesku přírody! Ten už našel
svou scénu, a to mne nezajímá...“

Ale to se už rozednilo... Hamletovo pravé oko vystouplo,
když úsvit vhodil do jeho levého víčka
kopec na obzoru, kde pár balvanů

really does descend into the anthill of the world
only to beg there for his own bones...
But no, mama was here again and suddenly said:
Christmas!—even though she’d been saying it for the whole year...
And when that miracle came to pass, she was still apologizing,
saying: Today, of all days, it didn’t turn out right,
the soup is bitter with bile, the fish smells like mud,
the strudel is crusty, you see, my boy,
I really can’t cook any more...
And she was there ahead of you, pouring the wine,
and then for the first time you noticed her hands,
that they’d aged, that they were wrinkled and veined,
those hands, humble and meek, hands of the Order of Minims,
the hands so feathery they seemed to hold the temptation of wings,
but the hands loyal to all daily things,
which like a pillow need to be fluffed up
under a son’s head, even if he were a murderer...”

— — — — —

Yes, I said, but where were those hands of yours
when you chatted with Robespierre in Tuileries
as to whether the gallows too should be baptized
(and they were later baptized!)—
where were those hands of yours if not
where the brain is worn on top of one’s hat,
where were those proud hands of yours that it never
could come about placing a crown
on the head of Poetry,
where were those hands of yours that no trace was left
either in a manuscript or even
in a posthumous edition for unborn non-readers?

“Kif, shira, fasah, sibi,
diamba, dasha, hajum, riamba, mori!”...
What were you mumbling there? I asked.
“Well, that’s just some names for hashish,”
said Hamlet and went on:
“Once I told a woman: Come, we’ll do some rocking.
I have mattresses stuffed with the hair of cropped nuns,
and I live on the fifth floor...
I’ll come, she said. But when she found herself in front of my house,
she didn’t know how to run up the stairs.
She was a strumpet from the steppes...”

I don’t know, but irony doesn’t die from love for tragedy...
It’s not Odysseus who is tragic, but Aiax is; not David, but Saul;
not Faust, but Mephisto... And before me,
before me, there was only Alkibiades, the drunken Alkibiades
in the colour of saffron, in the colour of distress...”

It began to dawn. Said Hamlet: “Daybreak, dammit!
But, on the time scale, it seems to me too large...”
I said: That’s because you are thinking about it!
He said: “Perhaps!”
I said: If you like
I’ll switch on the dusk-lamp for you,
but only into space,
and, at that, by a gesture not guarded by you...
He said: “Everything but not man
in the flash of nature! He has already found
his stage, but that does not interest me...”

But by then dawn already faded... Hamlet’s right eye bulged out
when daybreak threw into his left eyelid
a hill on the horizon, where several boulders

usilovalo o navrácení celého hradu...

„Nedávno,“ řekl Hamlet, „byl jsem s několika mladými
u stárnoucího Shakespeara v Elsinoru...
Četl nám své verše... Kouřili jsme je,
pili je a chválili je, byli jsme upřímní,
vyznávali jsme mu lásku, toužili slyšet další,
a když pak s námi hovořil o knihách,
slavili jsme ho jako bibliotekáře samého Boha –
ale on se nikdy nedozvěděl, co jsme říkali,
když jsme potom vešli do ulic z casa del poeta trágico...

Ovšem, ani nevědomost neznamená štěstí...
Ale báseň je dar!“

(1949-1956, 1962)

struggled for the reversion of the whole castle...

“Not long ago,” said Hamlet, “I was with several young people
at the ageing Shakespeare’s at Elsinor...
He read us his verses... We smoked them,
drank them and praised them; we were sincere,
we declared our love for him; we longed to hear more,
and when he later spoke to us about books,
we celebrated him as God’s own librarian—
but it never came to his knowledge what we were saying
after we walked out into the streets from casa del poeta trágico...

Of course, not even ignorance means happiness...
But a poem is a gift!“

(1949-1956, 1962)